

I. PONÈNCIA UNIVERSITATS PÚBLIQUES

2

La universitat pública és una institució que té com a objectius principals la formació, la recerca
4 i la generació i transferència de coneixement i cultura. Aquestes funcions es desenvolupen
dins de l'estructura de la universitat en tant que servei públic i han d'estar en relació directa
6 amb la societat a la qual pertany.

Per assolir aquests objectius, la universitat requereix recursos econòmics i materials adequats.
8 Aquests recursos són imprescindibles per garantir la viabilitat d'un model d'universitat que
afronti amb garanties els reptes que planteja la societat i el món contemporanis.

10 Com a institució pública d'educació superior, la universitat és i ha de ser una institució de
referència per a la societat.

12 L'autonomia universitària implica tant mecanismes democràtics de govern universitari com la
promoció i la pràctica de la cultura democràtica dins de la vida universitària. Aquesta
14 responsabilitat i compromís porten la universitat a inserir-se en el seu teixit social, tant a nivell
econòmic com cultural i social.

16 La universitat està i ha d'estar en relació amb el conjunt del sistema educatiu. Per aquest
motiu, no només no li són alienes les dificultats i mancances detectades en els àmbits de
18 l'educació obligatòria i postobligatòria, sinó que ha de tendir a crear un sistema integrat
d'aprenentatge i coneixement al servei de la societat. Aquesta relació amb el sistema educatiu
20 en conjunt adquireix especial rellevància en les condicions d'accés a la universitat i en el
seguiment i aprofitament dels estudis universitaris. La defensa de la igualtat, com a valor
22 assumit per la institució universitària, comporta implicar-se activament en les polítiques
públiques que potenciïn la igualtat en l'accés i la continuació dels estudis universitaris.

24 La universitat és i ha de ser un agent de transformació i de creació de riquesa social, en
col·laboració amb altres agents socials i econòmics. Ha de ser responsable, oberta, diversa i
26 rigorosa en la cerca i transferència del millor coneixement disponible i en la millora social.

28

30

32

II. PROBLEMES ALS QUALS CAL FER FRONT

34 Els efectes acumulats del model econòmic i cultural impulsat pel neoliberalisme, afegits a les
recurrents crisis, han intensificat problemes que ja s'havien identificat abans de la crisi
36 econòmica de 2008.

El primer problema és la pèrdua d'autonomia universitària. Aquesta dificulta, quan no
38 impedeix, la implementació de polítiques ajustades a les necessitats de la institució i els seus
objectius, i dificulta la construcció d'un projecte col·lectiu que reculli els interessos de tota la
40 societat.

El segon problema greu és el finançament. La falta de recursos posa en perill l'autonomia
42 universitària. El pressupost del 2022 va arribar als 980 M€, representant el 0,44% del PIB de
Catalunya, lluny de l'objectiu de la LOSU d'arribar a l'1%. A Catalunya, la Generalitat ha
44 incrementat any rere any les dotacions a les universitats privades, mentre que les universitats
públiques han patit retallades.

46 El tercer problema és el de la precarització. La crisi econòmica va servir per accelerar el canvi
de model de plantilla, que consistia en aprimar el nombre de professorat estable mentre que
48 augmentava de forma desproporcionada el del personal temporal. Durant els anys de la crisi,
la taxa de reposició en PDI i PTGAS va ser de zero. A la falta de relleu generacional hem de
50 sumar una contínua disminució de la ràtio PTGAS/PDI, i a un fort desequilibri en l'estructura
d'edats de la mateixa amb buits en les edats mitjanes d'aquestes plantilles. En el cas del de
52 PTGAS, encara queda camí per recórrer en l'estabilització, amb l'agreujant que la ràtio
PTGAS/PDI està molt lluny de la mitjana europea i és de les més baixes de les universitats
54 espanyoles. La LOSU ha introduït la figura del professorat substituït que s'afegirà a un context
perniciós i a l'esmentat abús.

56 Un quart problema és el desprestigi de l'activitat docent. Els criteris per a la contractació i/o
promoció de professorat permanent obliden la tasca docent. Cal vindicar l'activitat docent i la
58 recerca com a forma essencial de servei.

60

III. REPTES DE FUTUR

62

Davant la degradació dels valors democràtics, la puixança de l'individualisme, l'auge dels
64 discursos autoritaris i neoliberals, l'augment de la desigualtat i segregació socials, el menys

66 teniment de la cultura, la ciència i les humanitats, cal un sistema educatiu robust que tingui per objectius formar a una ciutadania amb esperit crític i un alt nivell de coneixements i competències.

68 Un sistema educatiu públic i de qualitat és una eina fonamental per assolir aquests objectius. Les Universitats tradicionalment han estat pols de generació i de difusió de coneixement. En les 70 últimes dècades s'ha avançat en el compromís social de la Universitat, i cal continuar aprofundint en aquesta direcció.

72 Cal que el sistema universitari sigui garant de la igualtat i no deixi enrere a cap ciutadà i ciutadana que acadèmicament estigui en disposició i vulgui accedir-hi, assolint la gratuïtat de 74 les matrícules i beques salari, i mentrestant, incrementant decididament les beques i ajuts a l'estudiantat actual. I cal també, que la Universitat, com a referent intel·lectual i de 76 coneixement, faci una tasca d'acompanyament oferint programes de formació continuada al llarg de la vida laboral dels treballadors i treballadores del país.

78 Cal superar la incertesa en els processos d'estabilització i promoció, i definir una carrera acadèmica del PDI i una carrera professional del PTGAS que incentivi un progrés basat en la 80 consecució d'objectius prèviament acordats, en lloc de basar-la en el foment de la competitivitat entre companyes i companys.

82 Tot i que tenim en aquest moment un creixement contingut i de recuperació de plantilles, continuem amb importants nivells de precarietat, sobretot en el personal vinculat a la recerca 84 i al personal docent temporal amb la utilització fraudulenta per part de les universitats de la figura del professor substitut.

86 També és el nostre objectiu que els fills de la classe treballadora puguin accedir a la universitat. Per aconseguir-ho cal fer polítiques que abstin a tot el sistema educatiu i la implementació de 88 polítiques socials que superen l'àmbit de l'ensenyament. L'assoliment del 6% ha de ser un pas important en l'assoliment d'aquest objectiu.

90